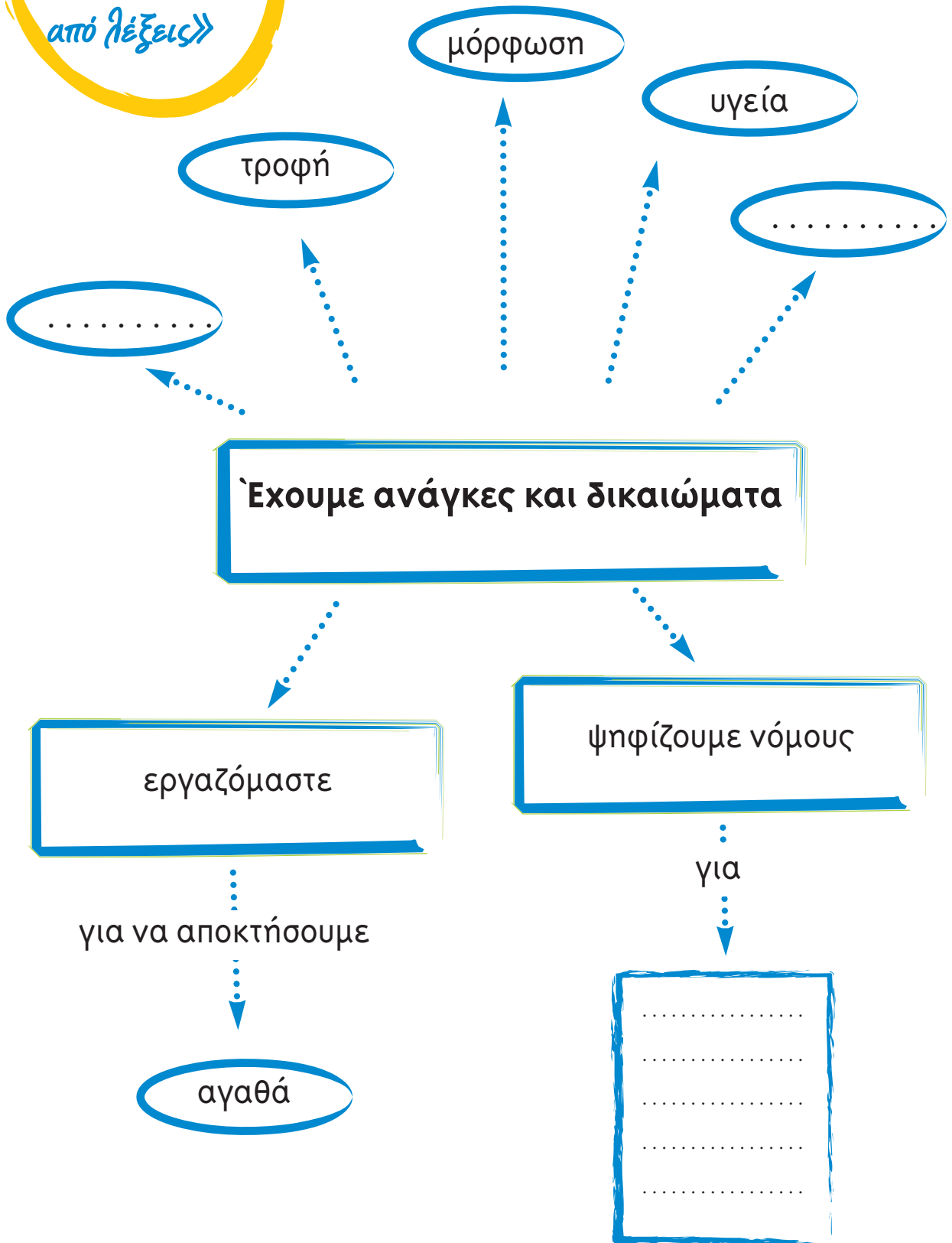

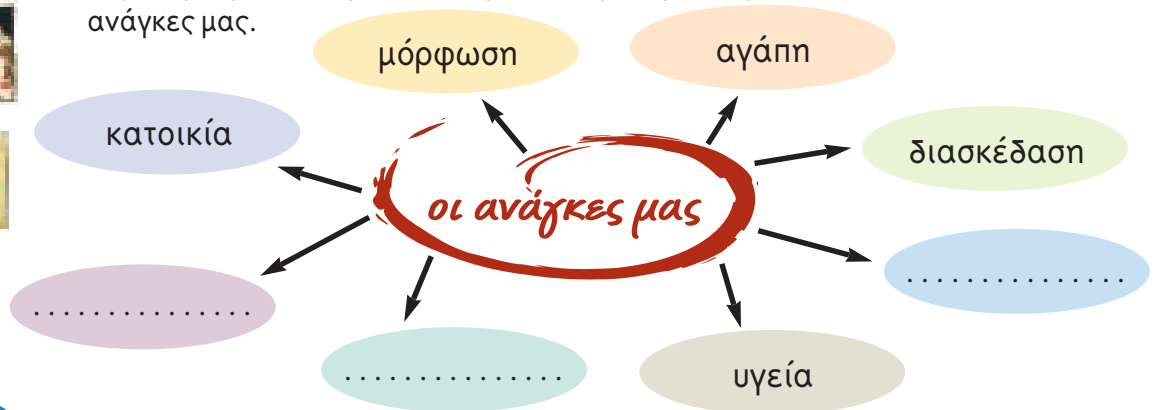
Μια «ζωγραφιά
από λέξεις»

- * Τι κάνουμε όταν πεινάμε; * Γιατί, άραγε, νιώθουμε ευχάριστα όταν παίζουμε με τους φίλους μας;
- * Ποιες άλλες ανάγκες έχουμε;

1

- Περιγράφουμε ένα πρωινό στο σχολείο ή ένα απόγευμα στο σπίτι μας. Τι δραστηριότητες κάνουμε; Ποιες ανάγκες μας ικανοποιούμε με αυτές;
- Παρατηρούμε το σχήμα, συζητάμε και συμπληρώνουμε στα κενά και άλλες ανάγκες μας.

2

Ταξινομούμε τις ανάγκες σε δύο κατηγορίες:

ανάγκες

που ικανοποιούμε για να ζούμε

.....

.....

.....

.....

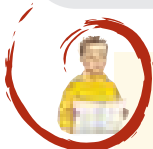
που ικανοποιούμε για να ζούμε καλά

.....

.....

.....

.....

Αξίζει να διαβάσουμε

Οι άνθρωποι έχουμε ανάγκες. Υπάρχουν ανάγκες που είναι απαραίτητο να τις ικανοποιήσουμε για να ζήσουμε, όπως η τροφή, η κατοικία, το ντύσιμο και ο ύπνος.

Τις ανάγκες μας τις ικανοποιούμε με διάφορα αγαθά. Ταξινομούμε τα αγαθά σε δύο κατηγορίες: α) αυτά που παίρνουμε από τη φύση, όπως τα φρούτα, τα αυγά, τα λαχανικά και β) αυτά που παράγουν τα εργοστάσια, όπως τα παπούτσια, τα υφάσματα, τα παιχνίδια. Για να αποκτήσουμε αγαθά, εργαζόμαστε και κερδίζουμε χρήματα.

Υπάρχουν όμως και άλλες ανάγκες, όπως η αγάπη, η διασκέδαση, το παιχνίδι, η μόρφωση. Αυτές τις ανάγκες τις ικανοποιούμε μέσα στην οικογένεια και στην κοινότητα όπου ζούμε.

Ο Σίμος είναι 10 χρονών και εργάζεται σ' ένα βενζινάδικο. Η Ειρήνη, που είναι μαθήτρια της πρώτης δημοτικού, παίζει σ' ένα έργο στην τηλεόραση.

* Επιτρέπεται να εργάζονται τα παιδιά;

1

«...Όταν έστω και ένα μόνο παιδί στερείται τα δικαιώματά του, τότε ακυρώνεται η έννοια "δικαιώματα του ανθρώπου". Τα παιδιά χρειάζονται την αγάπη μας και τη φροντίδα μας όχι μόνο την παγκόσμια ημέρα του παιδιού, στις 11 Δεκεμβρίου, αλλά όλες τις ημέρες του χρόνου ...»

Αντώνης Σαμαράκης

ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΙΔΙΑ ΚΙ ΕΧΟΥΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ...

- α) Διαβάζουμε το κείμενο και συζητάμε για τη λέξη «δικαιώματα».
- β) Συμπληρώνουμε και με άλλα δικαιώματά μας τις πινακίδες που κρατούν στα χέρια τους τα παιδιά της εικόνας.

Ανακοινώνουμε στην τάξη όσα συζητήσαμε και συμπληρώσαμε.

2

α) Αναγνωρίζουμε το πρόβλημα

- ✓ Έχουμε δει, στη γειτονιά μας ή κάπου αλλού, κάποιο παιδί να εργάζεται; Τι δουλειά κάνει; Τι να το οδήγησε εκεί άραγε;
- ✓ Έχει τα ίδια δικαιώματα με άλλα παιδιά της ηλικίας του; Ποια δικαιώματά του στερείται;
- ✓ Συμβαίνει αυτό κι αλλού στον κόσμο;

unicef

β) Ενημερωνόμαστε

- ✓ Επιτρέπεται να εργάζονται τα παιδιά;
- ✓ Υπάρχουν νόμοι που τα προστατεύουν, ώστε να μην εργάζονται;
- ✓ Γνωρίζουμε οργανώσεις που ασχολούνται με τα δικαιώματα των παιδιών;

3

Ανεβαίνουμε στο τρενάκι μας και πάμε κάπου μακριά, εκεί που οι κυβερνήτες των κρατών του κόσμου συγκεντρώθηκαν να συζητήσουν το θέμα: **«Η παιδική εργασία: ένα δυσάρεστο φαινόμενο της εποχής μας»**.

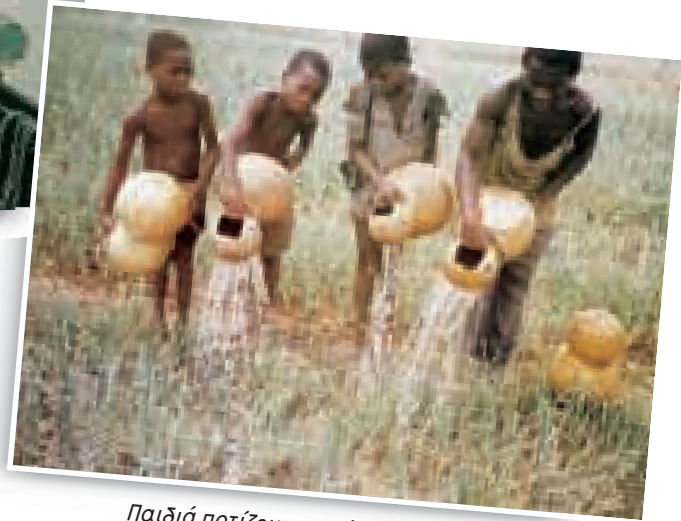
- ✓ Όταν βρεθούμε κι εμείς εκεί, τι θα θέλαμε να τους ρωτήσουμε; Τι θα προτείνουμε;
- ✓ Γράφουμε τις ερωτήσεις και τις προτάσεις μας και ξεκινάμε!

οι ερωτήσεις μας

οι προτάσεις μας

Παιδί που εργάζεται. Είναι ψαράς στη Σενεγάλη.

Παιδιά ποτίζουν χωράφια στην Γκάνα.

4

Ένα βήμα πιο πέρα

Επικοινωνούμε με μία από τις οργανώσεις Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, όπως είναι ο Συνήγορος του Παιδιού, και ζητούμε πληροφορίες για το θέμα: «**Η εργασία των παιδιών στις γειτονιές του κόσμου**».

Σχεδιάζουμε τα βήματά μας.

Αξιζει να διαβάσουμε

Εμείς, τα παιδιά, έχουμε τα δικά μας δικαιώματα. Για παράδειγμα, έχουμε δικαίωμα να παίζουμε, να μορφωνόμαστε, να έχουμε τροφή, να λέμε ελεύθερα τη γνώμη μας.

Υπάρχουν όμως και παιδιά της ηλικίας μας στη γειτονιά μας, στην πόλη μας, στη χώρα μας ή και σε άλλες χώρες, που στερούνται κάποια από τα δικαιώματά τους. Μία αιτία γι' αυτό είναι ότι εργάζονται. Θα δούμε παιδιά σε φανάρια των δρόμων να πουλούν κάτι ή να ζητιανεύουν, παιδιά να δουλεύουν σε καλλιέργειες, σε βιοτεχνίες και αλλού. Αυτό δεν επιτρέπεται!

Τα δικαιώματα των παιδιών προστατεύονται από τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού, που ισχύει σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου.

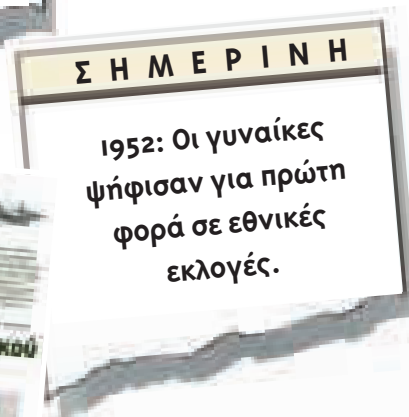
2

Κεφάλαιο 3 *Άντρες και γυναίκες ίσοι στη ζωή και στην εργασία*

- * Τι κάνει συνήθως μια εργαζόμενη μητέρα όταν επιστρέφει στο σπίτι της από την εργασία;
- * Πώς οι γυναίκες και οι άντρες μπορούν να είναι ίσοι στην καθημερινή τους ζωή;

Άρθρο 4 παράγραφος 2:

«Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.»

Άρθρο 22 παράγραφος 1:

«Όλοι οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από φύλο ή άλλη διάκριση, έχουν δικαίωμα ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας.»

Τώρα μπορώ να έχω άδεια από τη δουλειά μου, για να φροντίσω το μωρό μας.

Παρατηρούμε τις εικόνες και μελετάμε τα κείμενα που τις συνοδεύουν. Επιλέγουμε ένα από τα παρακάτω θέματα και συζητάμε:

- ✓ Τι πληροφορίες μπορούμε να πάρουμε για τα δικαιώματα των ανδρών και των γυναικών στη χώρα μας; Ήταν πάντοτε τα ίδια;
- ✓ Ποια επαγγέλματα είναι περισσότερο συνηθισμένα για τους άντρες και λιγότερο για τις γυναίκες;
- ✓ Άραγε, σε όλα τα μέρη του κόσμου οι γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα με τους άντρες;
- ✓ Στο σπίτι μας πώς μοιράζονται οι διάφορες δουλειές ανάμεσα σε άντρες και γυναίκες, σε κορίτσια και αγόρια;
- ✓ Ορισμένες γυναίκες δε δουλεύουν έξω από το σπίτι και αναλαμβάνουν μόνο τις δουλειές του νοικοκυριού. Μπορεί αυτό να θεωρηθεί εργασία, έστω κι αν δεν αμείβεται;

Ανακοινώνουμε στην τάξη τα συμπεράσματά μας.

2

Διαφορετικοί αλλά με ίσα δικαιώματα

Ισότητα δε σημαίνει ότι γυναίκες και άντρες επιλέγουν πάντοτε να κάνουν τα ίδια πράγματα, αλλά ότι μπορούν να τα κάνουν εάν θέλουν, χωρίς να τους εμποδίζει κανείς. Σήμερα υπάρχουν άντρες που κάνουν επαγγέλματα ή δουλειές που παλιότερα τις έκαναν μόνο γυναίκες και το αντίθετο. Όλοι αυτοί και όλες αυτές έχουν αποδείξει ότι είναι το ίδιο καλοί στις δουλειές που κάνουν.

Διαβάζουμε το κείμενο και συζητούμε τις παρακάτω φράσεις:

«Μπορείτε να με βοηθήσετε να απλώσω τα ρούχα;»

ή

«Το απόγευμα θα πάμε μαζί στο γήπεδο.»

ή

«Αγόρασα το δώρο για τα γενέθλια του συμμαθητή σου.»

ή

«Έφτιαξα τις βαλίτσες όλων μας για το ταξίδι.»

ή

«Έλα να παίξουμε με τον υπολογιστή!»

ή

«Τα κορίτσια δεν είναι τόσο έξυπνα όσο τα αγόρια.»

ή

- ✓ Ποιος νομίζουμε ότι μπορεί να τις λέει, άντρας ή γυναίκα, κορίτσι ή αγόρι ή και τα δύο;
- ✓ Κυκλώνουμε όποιο σκίτσο νομίζουμε ότι ταιριάζει σε κάθε φράση.
- ✓ Συζητάμε για τις επιλογές μας. Αν υπάρχουν αντίθετες απόψεις, τις συζητάμε.

Αξίζει να διαβάσουμε

Οι άντρες και οι γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα στη ζωή. Αυτό σημαίνει ότι αντιμετωπίζουν μαζί τις δυσκολίες στην οικογένειά τους, είναι το ίδιο υπεύθυνοι για τα παιδιά και για το σπίτι τους, αμείβονται με τα ίδια χρήματα όταν κάνουν την ίδια δουλειά και ότι η γνώμη τους έχει την ίδια αξία. Έτσι μπορούν όλοι να προσφέρουν το ίδιο στην κοινότητα, στην οικογένεια ή στη χώρα που ζουν. Στη χώρα μας έχουν γίνει νόμοι που αναγνωρίζουν ότι οι άντρες και οι γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα. Σε κάποιες άλλες χώρες του κόσμου, όμως, οι γυναίκες δεν έχουν την ίδια ελευθερία με τους άντρες.

Κεφάλαιο 4 Χρειαζόμαστε όλα αυτά που αγοράζουμε;

- * Τι έχουμε στις κασετίνες μας; * Πώς τα αποκτήσαμε; Μας είναι όλα απαραίτητα;
- * Πώς γινόμαστε προσεκτικοί καταναλωτές;

1

Θα χρειαστούμε: ένα φύλλο χαρτί για κάθε μαθητή και ένα κουτί για όλη την τάξη.

- α) ✓ Σε ένα φύλλο χαρτί γράφουμε ο καθένας κάτι που θα θέλαμε να αγοράσουμε. Δε γράφουμε το όνομά μας.
✓ Ρίχνουμε στο κουτί όλα τα χαρτιά που γράψαμε.

- β) Παίρνουμε από το κουτί ένα χαρτί και συζητάμε:

- ✓ Για ποιους λόγους να θέλει κάποιος ν' αγοράσει αυτό που είναι γραμμένο στο χαρτί;
- ✓ Πώς μπορούμε να το αποκτήσουμε;

Ανακοινώνουμε στην τάξη αυτό που γράφει το χαρτί που μας έτυχε και όσα συζητήσαμε.

2

Συμπληρώνουμε τον παρακάτω πίνακα:

Τι αγοράζουμε συνήθως την ημέρα;	Πόσο κοστίζουν περίπου;	Μπορούμε να τα αντικαταστήσουμε με...
.....
.....
.....
.....

Ανακοινώνουμε στην τάξη.

3

Για ποιους λόγους μερικές φορές αγοράζουμε αγαθά που δεν τα έχουμε πραγματικά ανάγκη; Τι πιστεύουμε ότι πρέπει να κάνουμε πριν αγοράσουμε κάτι; Δικαιολογούμε τις απόψεις μας.

Αφού χρειαζόμαστε λίγα πράγματα ...

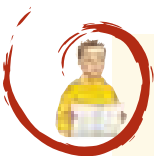
... γιατί αγοράσαμε τόσα πολλά;

4

Ένα βήμα πιο πέρα

Είμαστε καταναλωτές και έχουμε δικαιώματα. Πώς θα ενημερωθούμε γι' αυτά; Πού θα ψάξουμε; Ποιον θα ρωτήσουμε; Σχεδιάζουμε τα βήματά μας.

Αξίζει να διαβάσουμε

Οι άνθρωποι είμαστε καταναλωτές. Ξοδεύουμε χρήματα για να αποκτήσουμε διάφορα αγαθά που έχουμε ανάγκη.

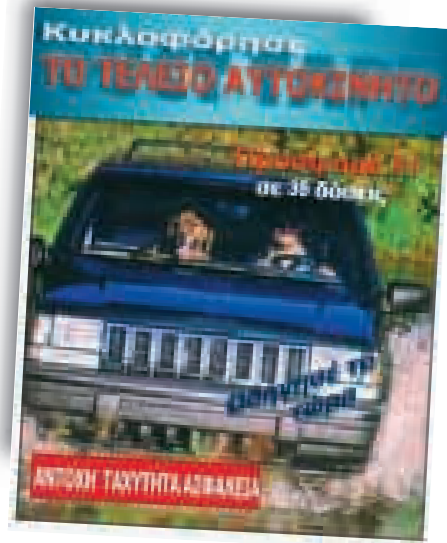
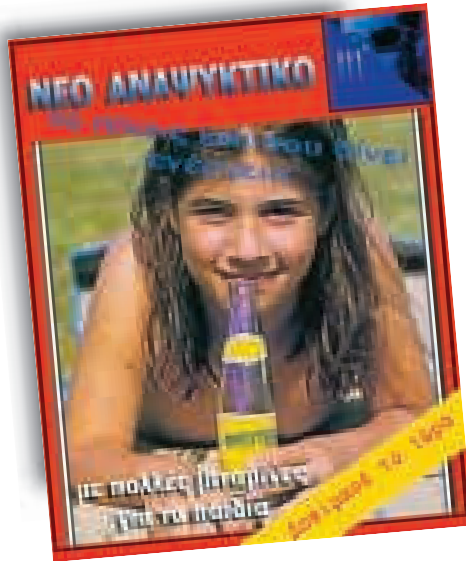
Πολλές φορές αγοράζουμε περισσότερα πράγματα από όσα χρειαζόμαστε. Κάθε φορά που θέλουμε να αποκτήσουμε κάτι, μπορούμε να αναρωτιόμαστε: «Μας χρειάζεται πραγματικά; Έχουμε ήδη κάτι παρόμοιο που μας εξυπηρετεί»; Έτσι μπορούμε να κάνουμε οικονομία και γινόμαστε πιο προσεκτικοί καταναλωτές.

«Δοκιμάστε το νέο μας αναψυκτικό και θα αισθανθείτε αμέσως δυνατοί και χαρούμενοι!!!»

* Γιατί υπάρχουν διαφημίσεις; * Πώς προσπαθούν να μας πείσουν να αγοράσουμε το προϊόν που διαφημίζουν;

1

Γράφουμε στο σημειωματάριό μας δύο διαφημίσεις που μας έρχονται στο νου. Συζητάμε στην τάξη όσα γράψαμε.

2

α) Αναζητούμε τη λέξη *διαφήμιση* στο λεξικό της τάξης και συζητάμε τι σημαίνει.

β) Πού υπάρχουν διαφημίσεις;

γ) Ποια διαφήμιση μας αρέσει περισσότερο; Εξηγούμε τους λόγους.

3

Γράφουμε τρία αγαθά που θα θέλαμε να αγοράσουμε, επειδή τα είδαμε, τα ακούσαμε ή τα διαβάσαμε σε διαφημίσεις.

Τι θέλουμε να αγοράσουμε

1.
2.
3.

Για ποιους λόγους

1.
2.
3.

Ανακοινώνουμε στην τάξη. Μας είναι αναγκαία αυτά τα αγαθά;

4

... τόσο γερό, που θα βαρεθείς να παίζεις μαζί του!

Διηγούμαστε στους συμμαθητές μας αν μας έχει συμβεί να αγοράσουμε κάτι επειδή μας άρεσε όπως το παρουσίαζε η διαφήμιση και στο τέλος να απογοητευτούμε.

5

α) Είμαστε διαφημιστές. Υπογραμμίζουμε τη φράση που θα επιλέγαμε για να διαφημίσουμε ένα παιχνίδι:

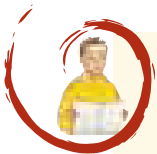
....Αυτό το παιχνίδι είναι ωραίο.

....Αυτό το παιχνίδι είναι ωραίο, αλλά κάποιες φορές ίσως το βαρεθείς.

....Αν παίζεις με αυτό, δε θα θες να το αφήσεις από τα χέρια σου.

β) Είναι αναγκαία και χρήσιμα όσα διαφημίζονται;

Αξίζει να διαβάσουμε

Ένας τρόπος για να γίνει γνωστό κάποιο προϊόν είναι η διαφήμιση. Διαφημίσεις υπάρχουν στην τηλεόραση, στο ραδιόφωνο, στο διαδίκτυο, στα περιοδικά, στο δρόμο... παντού!

Συνήθως διαφημίζονται διάφορα πολιτιστικά, αθλητικά ή άλλα επίκαιρα γεγονότα όπως αθλητικοί αγώνες, συναυλίες, καινούρια αγαθά όπως τρόφιμα, ρούχα, παιχνίδια, αυτοκίνητα.

Οι άνθρωποι ενημερωνόμαστε από τις διαφημίσεις και επιλέγουμε αυτά που χρειαζόμαστε, γιατί δεν είναι δυνατό να αποκτήσουμε όλα όσα διαφημίζονται.

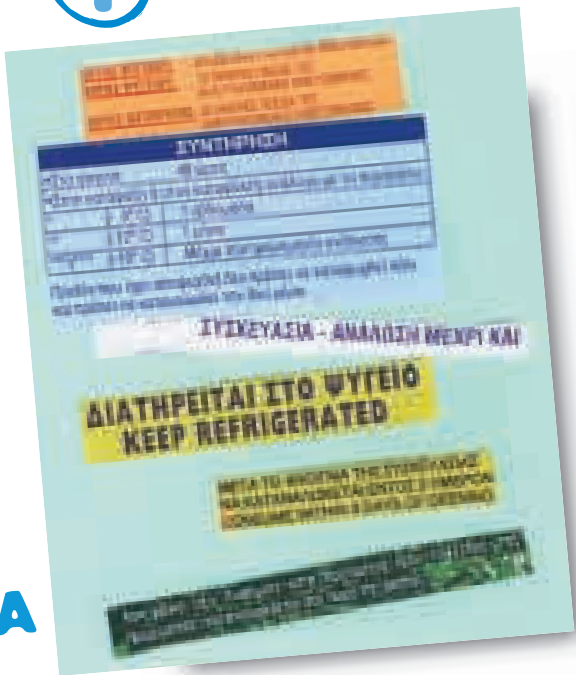

Κεφάλαιο 6 Οι συσκευασίες μας πληροφορούν

* Τι διαβάζουμε στο πάνω μέρος της συσκευασίας του γάλακτος; * Τι πληροφορίες μας δίνουν οι ετικέτες και οι συσκευασίες των προϊόντων;

1

A

B

1 201037 402019

γραμμωτός κώδικας:
εξυπηρετεί στην ηλεκτρονική αναγνώριση των προϊόντων στο ταμείο

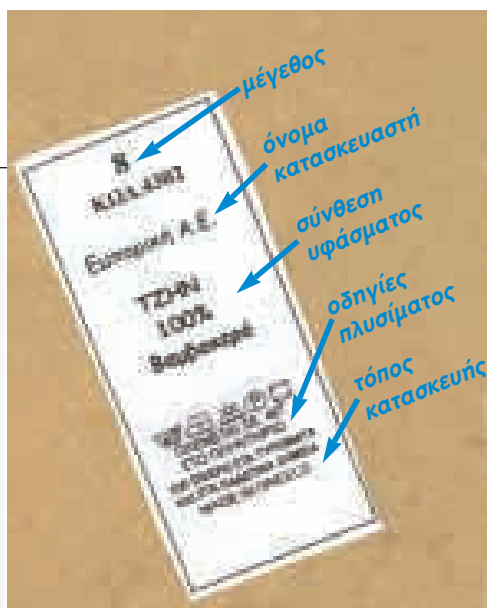

σήμα της ανακύκλωσης

CE0436

CE

το προϊόν είναι κατασκευασμένο σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γ

A

E

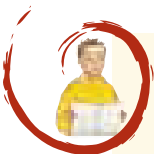
- ✓ Επιλέγουμε μία καρτέλα.
- ✓ Παρατηρούμε, μελετάμε και ανακοινώνουμε στην τάξη για ποια θέματα μας δίνουν πληροφορίες οι συσκευασίες των προϊόντων.

2

Θα χρειαστούμε μια απόδειξη αγοράς προϊόντων.

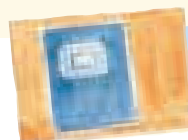
Χρήσιμες πληροφορίες μάς δίνουν και οι αποδείξεις από την αγορά προϊόντων. Ποιες πιστεύουμε ότι είναι αυτές; Εκφράζουμε τις απόψεις μας. Συζητάμε και ανακοινώνουμε στην τάξη.

Αξίζει να διαβάσουμε

Από τις συσκευασίες των προϊόντων μπορούμε να πάρουμε χρήσιμες πληροφορίες. Για παράδειγμα, στις ετικέτες των τροφίμων και άλλων προϊόντων διαβάζουμε την ημερομηνία παραγωγής και την ημερομηνία λήξης, πώς γίνεται η συντήρησή τους, ποιο είναι το βάρος τους. Μπορούμε ακόμη να μάθουμε αν έχουν ελεγχθεί, ποια είναι η χώρα προέλευσης, τις οδηγίες χρήσης, πόσο κοστίζουν και άλλα.

Στην ετικέτα ενός ρούχου υπάρχουν πληροφορίες για το όνομα του κατασκευαστή, για το μέγεθος, για το υλικό από το οποίο είναι φτιαγμένο, για τη χώρα κατασκευής.

6, 7

1

Αξίζει να διαβάσουμε ... και να συμπληρώσουμε

Οι άνθρωποι έχουμε ανάγκες. Εργαζόμαστε για να αποκτήσουμε τα αγαθά που χρειαζόμαστε. **Ποια αγαθά χρειαζόμαστε;**

Τα αγαθά διαφημίζονται για να πληροφορούμαστε ότι υπάρχουν και να τα αγοράζουμε εμείς οι καταναλωτές. Καθένας όμως από εμάς, πριν αγοράσει κάτι, ας σκεφτεί πρώτα αν το χρειάζεται. Ας παρατηρήσει προσεκτικά τις συσκευασίες και ας αποφασίσει μετά. Αλλιώς «κινδυνεύει» να γίνει υπερκαταναλωτής. **Τι πληροφορίες μάς δίνουν οι συσκευασίες και οι ετικέτες;**

Γυναίκες και άντρες εργάζονται στο σπίτι και έξω από αυτό και παίρνουν ίση αμοιβή για την ίδια εργασία.

Τα παιδιά έχουμε ανάγκη από μόρφωση, παιχνίδι και άλλα. **Ποια;**

Όσο είμαστε ακόμη μικροί, δεν επιτρέπεται να εργαζόμαστε, γιατί στερούμαστε κάποια δικαιώματά μας. **Ποια δικαιώματα;**

2

Βασικό λεξιλόγιο

ανάγκες, εργασία, αγαθά, προϊόντα, δικαιώματα, κατανάλωση-καταναλώνω, διαφήμιση, συσκευασίες, ετικέτες, ημερομηνία παραγωγής, ημερομηνία λήξης, χώρα προέλευσης, τιμή

3

Πηγαίνουμε στη «ζωγραφιά από λέξεις» και συμπληρώνουμε.

4

Πώς φτάσαμε ως εδώ;

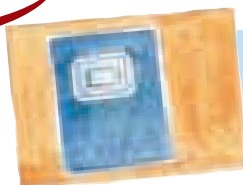
Τι μας άρεσε;

Τι μας δυσκόλεψε;

Τι θέλουμε να κρατήσουμε από όσα μελετήσαμε;

Τι άλλο θα θέλαμε να μελετήσουμε;

Πώς τα μελετήσαμε;

Δραστηριότητες της Ανασκόπησης